

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. júna 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 14 ods. 1 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) v spojení s prvou vetou čl. 1 ods. 1 ústavy postupom a uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Tos 2/2020 z 2. apríla 2020.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že rozsudkom Špecializovaného trestného súdu sp. zn. PK-1 Tš 8/2005 z 21. októbra 2015 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 To 5/2016 bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania pokračovacieho trestného činu podvodu spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona, § 250 ods. 1, 5 Trestného zákona účinného do 31. augusta 2003, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov v III. nápravno-výchovnej skupine s predpokladaným koncom uloženého trestu odňatia slobody 9. septembra 2020.

Dňa 12. apríla 2019 bolo Okresnému súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) doručené podanie sťažovateľa, ktorým navrhol, aby bol podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody.

Dňa 11. júna 2019 bol okresnému súdu doručený návrh Združenia poškodených občanov, Zvolenská cesta 14, Banská Bystrica (ďalej len „záujmové združenie“), na podmiennečné prepustenie sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody.

Okresný súd uznesením sp. zn. 4 PP 32/2019 z 18. júla 2019 podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov

(ďalej len „Trestný zákon“) návrh odsúdeného na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ako aj návrh záujmového združenia na podmiennečné prepustenie sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody zamietol.

Proti tomuto rozhodnutiu okresného súdu podali sťažovateľ a záujmové združenie sťažnosti, o ktorých krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 6 Tos 2/2020 z 2. apríla 2020 rozhodol tak, že ich podľa § 193 ods. 1 písm. c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“) zamietol.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti opakuje argumentáciu uvedenú vo svojej sťažnosti proti predmetnému uzneseniu okresného súdu, pričom v podstatnom namieta a argumentuje názorom, že v jeho prípade boli splnené jednotlivé podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pričom krajský súd sa náležite nevysporiadal s jeho námietkami vo vzťahu k predmetnému rozhodnutiu okresného súdu, ktorým boli návrhy sťažovateľa a záujmového združenia na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietnuté. Nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu je tak vadou, ktorá podľa názoru sťažovateľa robí napadnuté rozhodnutie krajského súdu arbitrárnym.

4. Vychádzajúc z obsahu ústavnej sťažnosti, možno zhrnúť, že podľa názoru sťažovateľa k namietanému porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a práva podľa čl. 14 ods. 1 paktu v spojení s prvou vetou čl. 1 ods. 1 ústavy došlo tým, že krajský súd arbitrárne zamietol sťažnosť sťažovateľa proti predmetnému rozhodnutiu okresného súdu.

5. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom rozhodol, že jeho základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a právo podľa čl. 14 ods. 1 paktu v spojení s prvou vetou čl. 1 ods. 1 ústavy boli postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tos 2/2020 z 2. apríla 2020 porušené, a sťažovateľovi priznal primerané finančné zadost'účinenie v sume 42 000 €.

6. Sťažovateľ zároveň požiadal o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

II.

Relevantná právna úprava

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

10. Podľa § 42 ods. 2 písm. f) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) návrhom na začatie konania je sťažnosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ústavy.

11. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

12. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,

- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľom označené referenčné právne normy

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

15. Podľa čl. 14 ods. 1 paktu všetky osoby sú si pred súdom rovné. Každý má úplne rovnaké právo, aby bol spravodlivo a verejne vypočutý nezávislým a nestranným súdom, ktorý rozhoduje buď o jeho právach a povinnostiach, alebo o akomkoľvek trestnom obvinení vznesenom proti nemu. Tlač a verejnosť môžu byť vylúčené z celého konania alebo z jeho časti z dôvodov morálky, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti alebo vtedy, keď to vyžaduje súkromný záujem strán, alebo môžu byť vylúčené v rozsahu, ktorý je podľa prísnej mienky súdu nevyhnutný pri osobitných okolnostiach, keby zverejnenie prejudikovalo záujmy spravodlivosti; ale každý rozsudok vynesený v trestnej alebo občianskoprávnej veci, s výnimkou prípadov, keď záujem mladistvých osôb vyžaduje iný postup alebo keď sa konanie týka manželských sporov alebo opatrovníctva detí, bude zverejnený.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

16. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľovo podanie je možné kvalifikovať ako ústavnú sťažnosť v zmysle čl. 127 ústavy v spojení s § 42 ods. 2 písm. f), § 122 a nasl. zákona o ústavnom súde.

17. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva podľa čl. 14 ods. 1 paktu v spojení s prvou vetou čl. 1 ods. 1 ústavy napadnutým postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tos 2/2020 z 2. apríla 2020.

Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu ním označených práv malo dôjsť tým, že krajský súd arbitrárne zamietol sťažnosť sťažovateľa proti predmetnému rozhodnutiu okresného súdu, ktorým boli návrhy sťažovateľa a záujmového združenia na podmienené prepustenie sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody zamietnuté.

18. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

19. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

20. Napriek absencii právneho zastúpenia sťažovateľa a z toho vyplývajúcich viacerých nedostatkov niektorých zákonom ustanovených náležitostí ústavnej sťažnosti, ústavný súd nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa na doplnenie jeho podania, vyhodnotiac ho za obsahovo natoľko zrozumiteľné, že umožňuje realizovať ústavný prieskum (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

21. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

22. Z už citovaného § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 59/2019).

23. Ústavný súd v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci. Z ústavného postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať len také rozhodnutia orgánov verejnej moci, prostredníctvom ktorých došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, resp. také, kde k porušeniu základného práva alebo slobody došlo v konaní, ktoré vydaniu samotného rozhodnutia predchádzalo. Skutkové a právne závery príslušného orgánu verejnej moci môžu byť teda predmetom kontroly vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne

neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (porov. I. ÚS 12/05, II. ÚS 410/06, III. ÚS 119/03, IV. ÚS 238/07).

24. Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby orgány verejnej moci preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

25. Pri posúdení namietaného uznesenia krajského súdu nebolo úlohou ústavného súdu preskúmať správnosť skutkových a právnych záverov, o ktoré krajský súd oprel svoje rozhodnutie, resp. odpovedať na otázku, či malo alebo nemalo byť návrhu sťažovateľa vyhovené. Úloha ústavného súdu sa v danom prípade obmedzila na posúdenie otázky, či sa krajský súd s právne relevantnou argumentáciou sťažovateľa (prezentovanou v uplatnenom návrhu), ako aj s jednotlivými zistenými skutkovými okolnosťami týkajúcimi sa právnej veci sťažovateľa vysporiadal adekvátne a preskúmateľne a či má súdom zvolená interpretácia aplikovaných právnych noriem ústavnoprávne akceptovateľný charakter.

26. Vychádzajúc z týchto základných princípov, ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k namietanému porušeniu sťažovateľom označených práv napadnutým postupom a uznesením krajského súdu sp. zn. 6 Tos 2/2020 z 2. apríla 2020.

27. Ústavný súd sa oboznámil s obsahom odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s odôvodnením prvostupňového uznesenia okresného súdu (právny názor zakotvený v ustálenej judikatúre ústavného súdu totiž zahŕňa požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania, pozri napr. IV. ÚS 350/09, II. ÚS 112/2020).

Krajský súd v napadnutom uznesení sp. zn. 6 Tos 2/2020 z 2. apríla 2020 pri preskúmaní napadnutého rozhodnutia okresného súdu k splneniu formálnych podmienok na podmienené prepustenie upravených v § 415 ods. 1 Trestného poriadku uviedol,

že okresný súd správne skonštatoval, že sťažovateľ už vykonal potrebnú časť z výmery uloženého trestu, keď 9. mája 2018 vykonal 2/3 z uloženého trestu. Taktiež okresný súd dospel k správne záveru, že sťažovateľ podal návrh na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody skôr, ako uplynul jeden rok od momentu, keď rozhodnutie o jeho ostatnom návrhu na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nadobudlo právoplatnosť. Totiž naposledy bol návrh sťažovateľa na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody právoplatne zamietnutý 22. novembra 2018, keď nadobudlo právoplatnosť uznesenie Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 8 Pp 36/2018 zo 7. novembra 2018 (v spojení s uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 Tos 129/2018 z 22. novembra 2018), pričom z odôvodnenia predmetných uznesení je zrejmé, že predchádzajúci návrh sťažovateľa na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody nebol zamietnutý ako predčasne podaný, ale z dôvodu nesplnenia materiálnych podmienok predpokladaných v § 415 ods. 1 Trestného poriadku. V tomto prípade tak sťažovateľ v zmysle § 415 ods. 1 Trestného poriadku mohol podať nový návrh na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody až po roku od jeho predchádzajúceho zamietnutia, t. j. až 23. novembra 2019, a preto ak ho podal už 12. apríla 2019, podal ho evidentne predčasne. Práve pre nesplnenie tejto formálnej podmienky bolo potrebné návrh sťažovateľa na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody bez ďalšieho zamietnuť, pričom platí, že pokiaľ je návrh zamietnutý z formálnych dôvodov, je nadbytočné vecne sa vyrovnávať s argumentmi predostretými v takomto návrhu.

Vo vzťahu k návrhu záujmového združenia na podmiennečné prepustenie sťažovateľa z výkonu trestu odňatia slobody krajský súd konštatoval, že okresný súd dospel k správne záveru, že uvedená formálna podmienka sa neuplatní, pokiaľ návrh na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody podáva záujmové združenie. Vo vzťahu k tomuto návrhu bolo potrebné osobitne skúmať splnenie nielen formálnych, ale aj materiálnych podmienok predpokladaných v § 66 ods. 1 Trestného zákona.

Pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku, že odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, krajský súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, že sťažovateľ túto materiálnu podmienku nespĺňa, pričom odkázal na príslušnú časť odôvodnenia okresného súdu. V tejto súvislosti krajský súd

zároveň zdôraznil, že z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov na sťažovateľa vyplýva, že sťažovateľ len čiastočne plní program zaobchádzania. Významným je aj ďalší fakt, že sťažovateľ je doteraz stále zaradený na výkon uloženého trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia, pričom si stále nevytvoril podmienky, aby mohol byť preradený do miernejšieho stupňa stráženia, keď takáto jeho žiadosť bola zamietnutá práve z dôvodu, že sťažovateľ len čiastočne plní program zaobchádzania.

Krajský súd zároveň poukázal na fakt, že sťažovateľ si napriek dlhšiemu pobytu vo výkone trestu dosiaľ nevytvoril podmienky pre uloženie disciplinárnej odmeny. Sťažovateľ musí vyvinúť aktívnu snahu o nápravu najmä aj iniciatívnym zapájaním sa do výchovného programu zabezpečeného ústavom na výkon trestu odňatia slobody, prípadne aj účasťou na jeho kultúrnoosvetových aktivitách, o ktoré sťažovateľ neprejavuje záujem. Nepostačuje bez ďalšieho len pasívne prispôbenie sa režimu výkonu trestu. Tieto okolnosti v súhrne podľa názoru krajského súdu umožňujú vysloviť záver, že dosiaľ vykonaný trest u sťažovateľa nedosiahol ten účel, ktorý je sledovaný v § 34 a nasl. Trestného zákona.

Pokiaľ ide o druhú materiálnu podmienku, že od odsúdeného je možné očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, krajský súd sa nestotožnil s názorom okresného súdu, že táto podmienka je u sťažovateľa splnená. Podľa názoru krajského súdu okresný súd pochybil, keď prognózu vedenia riadneho života u sťažovateľa hodnotil iba v kontexte možností sťažovateľa pokračovať v ekonomickej trestnej činnosti, za ktorú bol sťažovateľ odsúdený, a v kontexte jeho registra trestov, teda ju hodnotil bez toho, aby súčasne zohľadnil správanie sťažovateľa počas výkonu trestu odňatia slobody. Keďže ale prokurátor sťažnosť nepodal, nebolo možné o tejto materiálnej podmienke rozhodnúť v neprospech sťažovateľa.

V súvislosti so sťažnostnou námietkou sťažovateľa, ktorou namietal absenciu „*východiskovej vzorky jeho správania*“, v dôsledku čoho nemohol byť u neho nielen správne určený program zaobchádzania, ale ani nebolo možné objektívne u neho zistiť polepšenie, resp. nepolepšenie sa, ktoré sa zisťuje podľa neho porovnaním oboch stavov, túto považoval krajský súd za nedôvodnú. V zmysle zákona č. 475/2005 Z. z. o výkone trestu odňatia slobody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

predpisov sa zaobchádzaním s odsúdeným rozumie súhrn aktivít, ktorých účelom je diferencovaným spôsobom zabezpečiť výkon práv a povinností, podporovať a rozvíjať zmysel pre zodpovednosť, dodržiavanie zákonov a spoločenských noriem, pozitívne osobnostné vlastnosti, úctu k iným, sebaúctu a pozitívny vzťah k rodine. Pri zaobchádzaní s odsúdeným sa dbá aj na obmedzovanie nepriaznivých vplyvov väzenského prostredia. Na splnenie účelu zaobchádzania určený pedagóg vypracuje pre odsúdeného program zaobchádzania. Program zaobchádzania sa vypracúva pre každého odsúdeného; ak ide o odsúdeného so zvyškom trestu kratším ako deväť mesiacov, vypracujú sa krátkodobé ciele zaobchádzania. Program zaobchádzania je súhrn aktivít zameraných na rozvoj osobnosti odsúdeného, jeho primerané správanie a hodnotovú orientáciu v súlade s právami a povinnosťami ustanovenými v tomto zákone a v iných všeobecne záväzných právnych predpisoch. Program zaobchádzania ustanovuje cieľavedomé, komplexné a štruktúrované pôsobenie na odsúdeného podľa jeho osobnostných vlastností, odborných vedomostí a stupňa vzdelania v súlade s účelom výkonu trestu. V prípade sťažovateľa bol program zaobchádzania vypracovaný, čo je zrejme aj z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov. Skutočnosť, že sťažovateľ spochybňuje fakt, že bol program u neho stanovený správne, je z hľadiska rozhodovania súdu o podmienenečnom prepustení bezpredmetná. Kľúčový je program zaobchádzania a stanovisko riaditeľa k plneniu tohto programu. Pokiaľ si sťažovateľ vo výkone trestu odňatia slobody neplní svoje povinnosti a nespráva sa v súlade s ústavným poriadkom, nie je možné u neho konštatovať polepšenie bez ohľadu na to, aký bol „východiskový“ stav.

V súvislosti so sťažnostnou námietkou sťažovateľa týkajúcou sa požiadavky rovnakého zaobchádzania, v zmysle ktorej sa sťažovateľ domáhal, aby bolo proti nemu postupované rovnako ako proti spoluodsúdenému [REDACTED], ktorý bol podmienenečne prepustený, túto považoval krajský súd za nedôvodnú, pričom zdôraznil, že na podmienenečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody neexistuje „právny nárok“. Zákonné podmienky na podmienenečné prepustenie sa u každého z odsúdených skúmajú striktne individuálne. Podmienenečné prepustenie prichádza do úvahy len v tom prípade, ak vzhľadom na všetky okolnosti, ktoré môžu mať v tomto smere význam, je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život a že tu nie je pre spoločnosť príliš veľké

riziko recidívy, a preto nejde o porušenie zásady rovnakého zaobchádzania, ak jedného zo spoluodsúdených súdy podmiennečne prepustia a iného nie.

Pokiaľ ide o ostatné sťažnostné námietky odsúdeného, tieto považoval krajský súd za nedôvodné, keďže sťažovateľ v nich len v podstate kopíroval argumenty predstreté už okresnému súdu, na ktoré mu okresný súd poskytol odpovede. V tomto smere krajský súd bez potreby ich opakovať odkázal na správne a vyčerpávajúce odpovede obsiahnuté v napadnutom uznesení okresného súdu.

28. Pretože krajský súd sa v podstatnej miere stotožnil s odôvodnením uznesenia okresného súdu sp. zn. 4 PP 32/2019 z 18. júla 2019, ústavný súd sa aj s týmto uznesením náležite oboznámil. Ústavný súd však na tomto mieste už nepovažoval za potrebné opakovať celú argumentáciu uznesenia okresného súdu sp. zn. 4 PP 32/2019 z 18. júla 2019, keďže táto je sťažovateľovi dobre známa.

29. Ústavný súd sa oboznámil aj s relevantnou právnou úpravou, ktorá bola krajským súdom v právnej veci sťažovateľa aplikovaná:

Podľa § 66 ods. 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmiennečne prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

30. Z právnej úpravy aplikovanej v právnej veci sťažovateľa (predovšetkým § 66 ods. 1 a 2 Trestného zákona) vyplýva, že predpokladom pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody je okrem uplynutia zákonom ustanovenej doby výkonu tohto trestu aj skutočnosť, že odsúdený počas výkonu trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti bude viesť riadny život. Krajský súd v namietanom uznesení v zhode s okresným súdom dospel k záveru, že sťažovateľ druhú z uvedených podmienok nespĺnil, keď v tomto kontexte, vychádzajúc zo svojich skutkových zistení, konštatoval, že sťažovateľ nespĺňa materiálnu podmienku, v zmysle ktorej odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním musí preukázať polepšenie.

31. Neexistuje ústavou zaručené právo na to, aby bolo vyhovené návrhu odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody. Posúdenie splnenia zákonných podmienok je totiž vecou sudcovskej úvahy. Je teda na všeobecnom súde, aby skúmal a posúdil, či sú zákonné podmienky pre vyhovenie návrhu splnené, a svoje úvahy v danom smere riadne odôvodnil.

32. Vychádzajúc zo skutočností uvedených v predchádzajúcich bodoch odôvodnenia tohto uznesenia bez toho, aby bolo potrebné tieto skutočnosti ďalej analyzovať, keďže sú podľa názoru ústavného súdu samy osebe dostatočne výpovedné, čo sa týka zodpovedania otázky, či sťažovateľ preukázal, že ďalší výkon trestu už nie je v jeho prípade potrebný, ústavný súd konštatuje ústavnú konformnosť odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu. Ústavný súd zastáva názor, že sa v ňom krajský súd náležite vysporiadal s argumentáciou návrhu sťažovateľa na prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a riadne vysvetlil dôvody na jeho zamietnutie. Prezentovanú argumentáciu, o ktorú oprel krajský súd svoj právny záver o nesplnení podmienok predpokladaných relevantnou právnou úpravou, ústavný súd hodnotí ako vyčerpávajúcu, bez zjavných logických

protirečení, plne zodpovedajúcu kritériám stanoveným pre kvalitné odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov judikatúrou ústavného súdu a zároveň súladnú s podstatou a zmyslom aplikovaných právnych noriem. Procesný postup krajského súdu ani napadnuté rozhodnutie nesignalizujú porušenie zákazu diskriminácie.

33. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažovateľom napadnutý postup a uznesenie krajského súdu nesignalizujú možnosť porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, resp. práva podľa čl. 14 ods. 1 paktu, dôvodnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. ústavný súd dospel k záveru, že medzi sťažovateľom napadnutým postupom a uznesením krajského súdu a obsahom týchto práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavnú sťažnosť preto odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú (bod 2 výroku tohto uznesenia).

34. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

IV.

K žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom

35. V zmysle § 37 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže ustanoviť navrhovateľovi právneho zástupcu, ak navrhovateľ o to požiada, ak to odôvodňujú jeho pomery a nejde o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti. Tieto tri predpoklady na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom musia byť splnené súčasne. Ak hoci len jeden z týchto predpokladov nie je splnený, nemožno žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu vyhovieť (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015).

36. Ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade u sťažovateľa nie sú splnené podmienky na ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Z obsahu ústavnej sťažnosti a výsledku jej posúdenia ústavným súdom (ako to vyplýva z časti III tohto uznesenia) je zrejmé, že v danom prípade ide o zrejme bezúspešné uplatňovanie nároku na ochranu ústavnosti (m. m. III. ÚS 265/2014, III. ÚS 588/2015, II. ÚS 193/2020). Keďže nebol splnený jeden z nevyhnutných predpokladov ustanovenia právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom, žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu ústavný súd nevyhovel (bod 1 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu